

Teorija (stigmatizirane) identitete Ervinga Goffmana

Goffman (1922 – 1982)

simbolni interakcionist ali

socialni konstruktivist

mikro-sociologija in societalna socialna psihologija - raziskovanje medosebne interakcije

Identiteta v Goffmanovi teoriji

Goffman v svoji teoriji po Meadu prevzema kategoriji:

- socialne identitete (pri Meadu 'Mene')
- osebne identitete (pri Meadu 'Jaz')

socialna identiteta (kategorizacija osebe v očeh drugih):

- aktualna (pripisana na osnovi kategorizacij)
- virtualna (oseba kot indiv. v očeh drugih)

osebna identiteta (individualne značilnosti)

- aktualna (na osnovi osebnostnih lastnosti in osebnih značilnosti)
- virtualna (na osnovi *identitetnih obešalnikov*)

Socialna identiteta je vir identifikacij z drugimi, osebna identiteta pa posamezniku omogoča, da se od drugih diferencira.

Identiteta (celotna identiteta) je rezultat razmerja med osebno in socialno identiteto, med diferenciacijo in identifikacijo.

jaz-identiteta - subjektivno doživljanje sebe: nenehno išče ravnotežje med osebno in socialno identiteto (*identitetna politika*)

Dramaturška teorija

Oblikovanje identitete - funkcija interakcije z drugimi.

Analogija z gledališčem (metafora!):

Oder vzpostavlja nek okvir, znotraj katerega igralec privzame vlogo v okviru standardizirane predstave: sprejemamo vloge in se skladno s temi vlogami vedemo po vnaprej napisanem scenariju. Igralec mora izpolniti normo, povezano s socialno vlogo, in izmenjavati aktivnosti, značilnosti vloge z drugimi ljudmi na nek konsistenten način.

Sprejemanje vlog je ključni mehanizem, ki omogoča, da zavzamemo pozicijo drugega in tako vidimo, kaj naša dejanja pomenijo partnerju v interakciji

Avtonomija: scenariji so samo splošna pravila – možnost inovativnega interpretiranja vlog ali vsaj izbire med alternativnimi interpretacijami

Stigmatizirane identitete

Izraz stigma označuje lastnosti (tudi pripadnosti), ki so v določenem kontekstu globoko diskreditirane.

Goffmanova kategorizacija stigem:

- 1* telesne poškodbe oz. telesni hendikep
- 2* karakterne 'hibe' (šibka volja, dominantnost, pasivnost, rigidnost, nepoštenost...)
- 3* stigma zaradi 'rasne', etnične, religiozne idr. pripadnosti

Stigma lahko zaradi določene skupinske pripadnosti postane točka identifikacije, okrog katere se oblikuje skupnostna ideologija in gibanje odpora - ena od strategij upravljanja s stigmo.

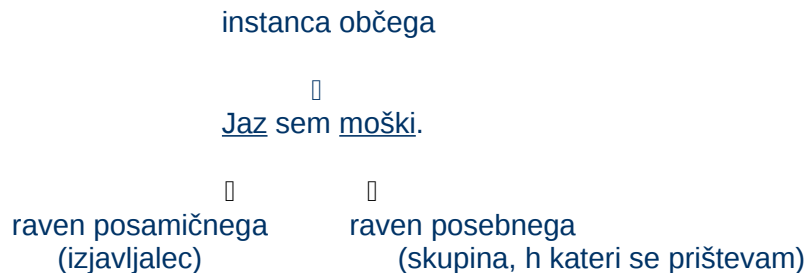
Če če stigmatizirani nima zadostnih opor, lahko išče rešitve v tem, pravi Goffman,

- 1* da se izogiba tistim, ki ga obravnavajo kot manjvrednega
- 2* ali prikriva kritično značilnost,
- 3* ali pa se žrtve stigme tudi sami vidijo kot manjvredni *drugi*

Identitetna izjava

Identitetna izjava posamezniku/posameznici pripiše identiteto (Močnik 1996)

prim.:

Vloga instance občega:

je instance kontrole, nadzora, ki si jemlje pravico, da govori z mesta občega. Je instance, ki avtorizira izjavo, ki izjavi podela legitimacijo (ali pa ji je ne podela).

Močnik: Nujnost avtorizacije implicira možnost terorja, ki ga občestvo zganja nad posameznikom oziroma posameznico!